

2022/2046(INI)

6.10.2022

STANOVISKO

Výboru pro rozpočtovou kontrolu

pro Rozpočtový výbor

k navýšení víceletého finančního rámce na období 2021–2027: odolný rozpočet
EU připravený na nové výzvy
(2022/2046(INI))

Zpravodaj: Petri Sarvamaa

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro rozpočtovou kontrolu vyzývá Rozpočtový výbor jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. připomíná evropské rozpočtové zásady jednotnosti, správnosti, ročního rozpočtu, vyrovnanosti, zúčtovací jednotky, obecnosti, specifikace, řádného finančního řízení a transparentnosti, jež je třeba při sestavování víceletého finančního rámce (VFR) respektovat; připomíná, že Výbor pro rozpočtovou kontrolu je mimo jiné zodpovědný za kontrolu plnění rozpočtu EU s cílem racionalizovat evropské výdaje;
2. Zdůrazňuje význam rozpočtu Unie pro dosažení politických priorit Unie a její úlohu při poskytování pomoci členským státům v nepředvídaných situacích, jako je pandemie COVID-19 a její důsledky nebo ruská nezákonná, nevyprovokovaná a neodůvodněná útočná válka proti Ukrajině; zdůrazňuje, že řádné a včasné plnění rozpočtu přispívá k tomu, že potřeby a výzvy v různých politických oblastech budou řešeny efektivněji a účinněji; připomíná, že reakce na současné krize si vyžádala bezprecedentní finanční investice; zdůrazňuje, že EU musí usilovat o dlouhodobé obnovení hospodářské rovnováhy; zdůrazňuje, že všechny nové zdroje a nástroje by měly být monitorovány jako jakýkoli jiný finanční nástroj obsažený v rozpočtu EU;
3. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že do stávajícího balíčku VFR jako celku nebyla odpovídajícím způsobem začleněna ochrana rozpočtu EU, včetně komplexního zpracování informací, snadné dostupnosti, proveditelnosti hloubkových auditů, věcné kontroly a možnosti monitorovat, sledovat a hodnotit financovaná opatření, jak předpokládá nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost¹; je si vědom toho, že tento nedostatek nesmírně oslabuje jak úroveň transparentnosti prováděcích opatření, tak účinnost kontroly a monitorování; požaduje revizi VFR na období 2021–2027 s cílem tyto nedostatky řešit; poukazuje na to, že v dobách krize je zapotřebí více flexibility; požaduje proto, aby byl během stávajícího programového období zaveden povinný jednotný interoperabilní IT systém, který by spojoval relevantní informace o programech a projektech spolufinancovaných Evropskou unií s informacemi o přímých a konečných příjemcích finančních prostředků EU a zajišťoval odpovědnost, důvěryhodnost a lepší kontrolu výdajů s cílem bránit zneužívání finančních prostředků, korupci, podvodům, střetům zájmů;
4. zdůrazňuje, že nadcházející revize VFR na období 2021–2027 by měla usnadnit vytvoření rozpočtu se skutečnou evropskou přidanou hodnotou a s finančními prostředky, které budou dostačující k dosažení jeho ambicí, a měla by se více zaměřovat na stabilitu a jednoduchost, výkonnost a výsledky, což povede k lepším a účinnějším výdajům, nízkým provozním nákladům, efektivnímu přidělování zdrojů, vyváženosti a větší odpovědnosti a transparentnosti;
5. vítá přijetí nařízení o podmíněnosti²; žádá Komisi, aby uvedla, jak bude ověřovat

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie, (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 1.).

fungování právního státu s cílem zajistit jednotné uplatňování podmíněnosti ve všech členských státech; zdůrazňuje, že existuje jasná vazba mezi dodržováním zásad právního státu a efektivním plněním rozpočtu Unie; poukazuje na to, že pokud by došlo k navýšení prostředků ve VFR 2021–2027, měla by jeho cílem být vyšší ochrana finančních zájmů EU, přičemž je třeba dbát na dodržování podmíněnosti zásadami právního státu a zpřísnit pravidla pro zadávání veřejných zakázek s cílem zvýšit transparentnost, zamezit střetům zájmů, snížit administrativní zátěž příjemců, zvýšit výdajovou efektivitu v zájmu dosažení vyšší evropské přidané hodnoty a zlepšit přístup občanů, malých a středních podniků a místních a regionálních samospráv k unijnímu financování;

6. zdůrazňuje, že vážným rizikem je objem zbývajících závazků (*reste à liquider* – RAL), který vytváří značný tlak na rozpočet, pokud jde o likviditu; žádá Komisi, aby sledovala nízkou míru čerpání prostředků v členských státech; vyzývá Komisi, aby tuto otázku pečlivě sledovala tím a aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria předložila analýzu rozčleněnou podle jednotlivých zemí a sdělila mu, jaká opatření přijala s cílem optimalizovat situaci, a dále ji žádá, aby monitorovala členské státy s nízkou mírou čerpání; žádá Komisi, aby připravila podrobný akční plán snižování objemu zbývajících závazků a předložila jej orgánu příslušnému k udělení absolutoria; vyjadřuje politování nad tím, že celková roční míra čerpání v roce 2020, posledním roce minulého VFR, byla stejná jako v roce 2013 (15 %), posledním roce VFR 2007–2013; konstatuje, že kumulativní čerpání bylo přibližně o 7 % nižší než v předchozím VFR; vyjadřuje politování nad tím, že mezi členskými státy stále existují značné rozdíly v čerpání prostředků z evropských strukturálních a investičních fondů, které jim byly přiděleny ve VFR na období 2014–2020; konstatuje, že některé členské státy absorbovaly až 79 % svých celkových přidělených prostředků, zatímco jiné pouze asi 45 % svých přidělených částek;
8. se znepokojením konstatuje, že vznikla „nová rozpočtová galaxie“ a dochází k využívání nových finančních nástrojů a inovací mimo rozpočet EU; zdůrazňuje, že v důsledku tohoto vývoje není Evropský parlament schopen vykonávat plnou demokratickou kontrolu, což oslabuje jeho úlohu při sledování a ochraně veřejných financí a finančních zájmů EU;
9. vybízí Komisi, aby pokračovala ve spolupráci s členskými státy, a to i formou technické pomoci, s cílem zvýšit schopnost členských států využívat přidělené finanční prostředky, a aby se intenzivněji zasazovala o zvýšení míry čerpání prostředků z ESI fondů, aniž by tím byla ohrožena kvalita projektů a snaha vynaložená na prevenci zneužívání unijních fondů a s nimi spojených podvodů;
10. opět žádá Komisi, aby zajistila, že Evropský úřad pro boj proti podvodům, Evropský účetní dvůr a Úřad evropského veřejného žalobce budou mít k dispozici nezbytné prostředky a zaměstnance pro vyšetřování možných případů podvodů poškozujících rozpočet EU; vítá probíhající nábor přibližně 190 ekvivalentů plného pracovního úvazku pro úkoly související s programem NextGenerationEU, včetně auditu a kontroly, jakož i plán na vytvoření 118 nových pracovních míst v Úřadu evropského veřejného žalobce v roce 2022;
11. zdůrazňuje, že pro postup udělování absolutoria jsou důležité zprávy o výkonnosti

programů rozpočtu Unie; upozorňuje na to, že přidaná hodnota investovaných prostředků úzce souvisí s dosaženými výsledky a s jejich přispěním ke zlepšení každodenního života evropských občanů;

12. vítá zjednodušení klíčových ukazatelů výkonnosti pro různé výdajové programy EU a jejich začlenění do příslušných základních aktů; vyzývá Komisi, aby výkonnost učinila ústředním prvkem plnění rozpočtu a maximalizovala účinnost výdajů EU a vypracovala metodiku pro lepší hodnocení přínosu různých výdajových programů EU k horizontálním prioritám;
13. se znepokojením bere na vědomí rostoucí počet případů, kdy je využíván článek 122 Smlouvy o fungování Evropské unie k vytváření nových mechanismů a orgánů s rozpočtovými důsledky pro rozpočet EU, v jejichž rámci je úloha Parlamentu omezena na pouhé právo být informován; trvá na tom, aby při rozpočtové kontrole těchto iniciativ Parlament plnil odpovídající úlohu; dále zdůrazňuje, že je důležité zajistit jeho smysluplnou úlohu při rozhodování a kontrole všech programů EU založených na vnitrostátních prováděcích plánech;
14. vítá závazek Komise zkrátit postup udělování absolutoria; bere na vědomí, že Komise předložila konsolidovanou účetní závěrku EU za roky 2020 a 2021 relativně dříve, než byla stanovena regulační lhůta, a o několik týdnů urychlila i publikaci výroční zprávy o řízení a výkonnosti; vybízí Komisi, aby v tomto úsilí pokračovala; uznává, že další zlepšení závisí na tom, zda Účetní dvůr zveřejní svou výroční zprávu dříve a zda také Rada přijme své doporučení k udělení absolutoria v kratší lhůtě; vyzývá Komisi, Účetní dvůr a Radu, aby se na tento problém zaměřily a pokračovaly v úsilí o zrychlení postupu udělování absolutoria;
15. vyzývá Komisi, aby zajistila, že budou k dispozici odpovídající administrativní zdroje pro souběžné řízení všech fondů se sdíleným řízením, a zejména ESI fondů v rámci VFR na období 2014–2020 až do uzávěrky, spolu se zvýšenými přídělky z nástroje NextGenerationEU v roce 2021 a následujících letech, jakož i z Nástroje pro oživení a odolnost;
16. vyzývá Komisi, aby se ve svém posouzení dopadů zaměřila na klíčové podstatné aspekty právních předpisů týkajících se několika programů a naplánovala svá hodnocení pro všechny výdajové programy, včetně hodnocení týkajících se konkrétních tematických aspektů těchto programů; vyzývá Komisi, aby zohlednila doporučení Účetního dvora týkající se sledování účelnosti výdajů na evropské úrovni a požádala členské státy, aby do zprávy ex ante zahrnuly ukazatele ziskovosti; vyzývá Komisi, aby jasně určila příslušná následná opatření vyplývající z hodnocení a aby do předkládání možností v posouzeních dopadů zahrnula více kvantitativních informací, zejména analýz nákladů a přínosů a nákladové efektivity;

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	6.10.2022
Výsledek konečného hlasování	+: 20 -: 0 0: 6
Členové přítomní při konečném hlasování	Matteo Adinolfi, Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Pierre Karleskind, Mislav Kolakušić, Sándor Rónai, Petri Sarvamaa, Angelika Winzig, Lara Wolters, Tomáš Zdechovský
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Bas Eickhout, Maria Grapini, Niclas Herbst, Mikuláš Peksa, Elżbieta Rafalska, Ramona Strugariu
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Malin Björk, Andželika Anna Mozdżanowska, Andrey Slabakov

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

20	+
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Petri Sarvamaa, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
RENEW	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Pierre Karleskind, Ramona Strugariu
S&D	Caterina Chinnici, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Sándor Rónai, Lara Wolters
THE LEFT	Luke Ming Flanagan
VERTS/ALE	Bas Eickhout, Daniel Freund, Mikuláš Peksa

0	-

6	0
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska, Elżbieta Rafalska, Andrey Slabakov
ID	Matteo Adinolfi
NI	Mislav Kolakušić
THE LEFT	Malin Björk

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se